

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr
Rady Miasta Krakowa
z dnia

**PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2008 – 2010**

pn. „Daj się poznać streetworkerom”

Wstęp

Program Aktywności Lokalnej „Daj się poznać streetworkerom” jest odpowiedzią na problemy młodzieży pochodzącej ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zarówno grupa docelowa jak i metoda, narzędzia pracy oraz założone cele wpisują się w nakreślone w Strategii Lizbońskiej wytyczne dotyczące spójności społecznej. W tym wymiarze „konieczne staje się więc inwestowanie w kapitał ludzki oraz kapitał społeczny, czyli inwestowanie w ludzi i w budowanie związków między nimi, w ich wzajemne zaufanie i zaangażowanie w sprawy wspólnoty, a więc to, co jest na równi z kapitałem finansowym podstawą rozwoju lokalnego. Poczucie tożsamości, przynależności i zaangażowania na rzecz małej ojczyzny jest podstawą świadomego obywatelstwa” (za: „Strategia Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007-2013”, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej).

Ponadto działania programu wprost odnoszą się do Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013, który zakłada podejmowanie działań ukierunkowanych przede wszystkim na zwiększenie szans w znalezieniu zatrudnienia przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Beneficjenci ostateczni programu z uwagi na trudności występujące w środowisku rodzinnym, brak zainteresowania i często wsparcia nie wykorzystują w pełni możliwości systemu edukacji. Wzorce postaw społecznych, jakie otrzymują, są albo niewłaściwe albo niejednoznaczne. Z tych powodów ich start życiowy może być znacznie trudniejszy niż rówieśników z tzw. „dobrych domów”, a ich pozycja startowa na rynku pracy niska. Ponadto niezależnie od środowiska pochodzenia osoby do 25 r.ż. zamieszkujące woj. małopolskie należą do grupy, którą cechuje wysoki poziom stopy bezrobocia, ponad dwukrotnie wyższy niż średni wskaźnik dla ogółu bezrobotnych (wg stanu na koniec 2007 r. 22,9% w stosunku do 11,2% na podstawie Informacji o bezrobociu w województwie małopolskim na rok 2007). W odpowiedzi na potrzeby społeczne związane z przeciwdziałaniem marginalizacji i wykluczeniu społecznemu w środowisku młodzieży w wieku 15-25 lat, która przestrzeń publiczną traktuje, jako swoiste centrum życiowe w wymiarze społecznym i osobistym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie planuje poszerzyć zakres oddziaływań wobec wskazanej powyżej grupy osób. W tym celu stworzono ramowy plan oddziaływań z wykorzystaniem streetworkingu na lata 2008-2010 określający zakres, obszar oraz metody oddziaływań.

Nawiązanie do dokumentów strategicznych

Program Aktywności Lokalnej jest dokumentem wynikającym i zgodnym z:

- **Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (art. 3 pkt.2)**, o brzmieniu: „Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art. 2 ust.1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz **ich integracji ze środowiskiem.**”

- **Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki, przyjętym do realizacji decyzją Komisji Europejskiej z dnia 28 września 2007 r.**

Jest on jednym z programów operacyjnych służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce.

- **Narodową Strategią Integracji Społecznej dla Polski**

Celem założonym w powyższej jest: „wspieranie integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie” (str.10)

Cel ten ma być osiągnięty przez: „zachęcanie wszystkich obywateli do społecznej odpowiedzialności i aktywnego zaangażowania w walce przeciw społecznemu wykluczeniu” (str. 11). „Promowanie i motywowanie do działania przez same osoby zagrożone wykluczeniem lub wykluczone. Promowanie i motywowanie do pracy społecznej na rzecz integracji swego środowiska, pomocy osobom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz samopomocy” (str. 64)

- **Strategią Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013, Ministerstwo Polityki Społecznej**

w której czytamy: „Celami Strategii Polityki Społecznej rządu w latach 2007 – 2013 jest zbudowanie zintegrowanego systemu polityki państwa prowadzącej do ułatwienia wszystkim obywatelom równego dostępu do praw społecznych, poprawy warunków powstawania i funkcjonowania rodzin oraz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przy zapewnieniu demokratycznego współuczestnictwa obywateli.” (str. 21).

Cele te będą realizowane poprzez: „kształtowanie świadomości obywatelskiej; promocję działań prospołecznych (wolontariatu, filantropii); wspieranie inicjatyw lokalnych, jako formy skutecznego rozwiązywania problemów lokalnych; aktywizację wspólnot na rzecz uczestnictwa w życiu publicznym; wspieranie samopomocowych form rozwiązywania problemów społecznych.” (str. 38-39)

- **Strategią Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007-2013, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej**

Zakładając, iż: „Na podstawie Strategii Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego prowadzona będzie polityka rozwoju w zakresie rozwoju zachowań prospołecznych wspólnot lokalnych oraz budowy i umacniania struktur społeczeństwa obywatelskiego.” (str. 7). Realizowana ona będzie poprzez: „wspieranie inicjatyw lokalnych jako formy skutecznego rozwiązywania problemów lokalnych, aktywizację

wspólnot na rzecz uczestnictwa w życiu publicznym; wspieranie samopomocowych form rozwiązywania problemów społecznych; wspieranie rozwoju lokalnych inicjatyw w zakresie tworzenia ośrodków aktywizacji społeczno-kulturalnej; wspieranie działań mających na celu zwiększenie zaangażowania mieszkańców w rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych; wspieraniu inicjatyw sprzyjających wzmocnieniu więzi społecznych i lokalnej solidarności społecznej”. (str. 29-34).

- Krajowym programem „Zabezpieczenie społeczne i integracja społeczna na lata 2006-2008”, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

W którym czytamy „Od 2007 roku planuje się również wprowadzanie nowego narzędzia pracy socjalnej pod nazwą **Program aktywizacji lokalnej** adresowanego do osób w ramach konkretnego środowiska lokalnego” (str. 38).

- Strategią Rozwoju Krakowa (cel operacyjny I-7)

Ujmującym, jako wyzwanie władz samorządowych troskę o zrównoważony rozwój miasta. W strategii zwraca się uwagę, iż „znacząca grupa mieszkańców Krakowa (około 75 500 osób korzystających z pomocy społecznej, co stanowi około 10% mieszkańców miasta) będzie mogła skorzystać z szansy rozwoju wspierania ich w rozwiązywaniu problemów. Bez wsparcia osoby te, w związku z brakiem odpowiedniego potencjału własnego, pozostaną na marginesie społeczności lokalnej miasta. Do poprawy jakości życia grup zagrożonych marginalizacją dążyć należy przez wykorzystanie aktywności osób, rodzin i środowiska lokalnego przy pełnym zaangażowaniu możliwości, środków, zasobów instytucji publicznych miasta Krakowa. Zadaniem władz samorządowych jest łagodzenie i rozwiązywanie problemów społeczności lokalnej, aby zapobiegać wykluczeniu i marginalizacji grup i osób niezaradnych. Samorząd winien aktywnie pomóc grupom i osobom dotkniętym marginalizacją – ponownie włączyć się w społeczeństwo, a w konsekwencji – w proces rozwoju.(str. 12)”

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2007- 2013”, „Dążenie do kształtowania właściwych, społecznie akceptowanych postaw oraz zachowań dzieci i młodzieży”

w której czytamy: „Mianem profilaktyki, określa się działania, które stwarzają człowiekowi okazję do aktywnego uczestnictwa w gromadzeniu doświadczeń, powodujących wzrosty jego zdolności do radzenia sobie w potencjalnie trudnych sytuacjach życiowych. Profilaktyka obejmuje działania z zakresu edukacji i informacji, budowania alternatyw (np. alternatywne style bycia, spędzanie wolnego czasu), wczesnej interwencji i polityki prozdrowotnej. Jako właściwe, społecznie akceptowane postawy oraz zachowania rozumiemy takie postępowanie, które odbywa się z zachowaniem norm i wartości właściwych dla społeczności lokalnej Miasta Krakowa oraz nie wykracza poza system normatywny znajdujący odzwierciedlenie w przepisach prawnych”. (str. 55)

Opis problemu

W Polsce zgodnie z Międzynarodowym Raportem o Dzieciach Ulicy (National Report of Vagrant Children) z 2005 r. spośród 9-milionowej grupy dzieci poniżej 18 roku życia - 1,2

mln to dzieci ulicy. Fundacja dla Polski utrzymuje, iż stanowią one 13% polskich dzieci¹. Badania przeprowadzone w 2006r. w Krakowie na zlecenie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przeszłości Młodzieży wykazały 1 372 niepełnoletnich osób, które zakwalifikować można do grupy dzieci ulicy. Młodzież obserwowano głównie w osiedlach mieszkaniowych (791), w supermarketach (494), na dworcu i w jego okolicach (42)².

Charakterystyka grupy docelowej

Grupą docelową projektu jest młodzież w wieku 15-25 lat pochodząca ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym korzystająca z przestrzeni publicznej 7 osiedli Krakowa: Prokocim, Rżąka, Kurdwanów, Bieżanów, Kozłówek, Piaski, Wola Duchacka.

Wstępna diagnoza młodzieży wchodzącej w skład grupy docelowej prowadzona była w ramach projektu „Streetwork- skuteczny kontakt z klientem”, metodą obserwacji i rozmowy ukierunkowanej w okresie od października 2006 roku do marca 2008 roku w dzielnicach Prokocim, Rżąka, Kurdwanów, Bieżanów, Kozłówek, Piaski, Wola Duchacka.

Podczas kontaktów z 786 osobami w wieku 15-24 lata wykazała doświadczanie przez tych młodych ludzi trudności szkolnych, problemów natury psychicznej, ale również eksperymentowania z używkami, problemów rodzinnych i problemów w grupie. (tab. Nr 1) oraz pozwoliła na rozpoznanie miejsc najczęściej przez nich odwiedzanych. Były to m.in.: klatki schodowe, ławki osiedlowe, miejsca zadrzewione, tereny szkolne (boiska).

Młodzież, z którą nawiązano rozmowy w większości przypadków na pierwszy rzut oka sprawia wrażenie osób niezależnych, dobrze radzących sobie w istniejącej sytuacji. Dopiero po kilkukrotnym kontakcie uzyskiwano informację, że część tych osób ma za sobą konflikty z prawem, najczęściej związane z uczestnictwem w bójkach, podejrzeniem o kradzież, spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych. Problemy prawne były szersze w związku z przynależnością do grup kibiców, a czasem pseudokibiców klubów piłkarskich. Znaczna część diagnozowanych regularnie uczestniczyła w zawodach sportowych na stadionach i w halach. Nieobca była im wzajemna niechęć pomiędzy poszczególnymi osiedlami, z których wywodzą się kibice Wisły lub Cracovii.

Tabela nr 1. Diagnoza problemów młodzieży realizującej potrzeby psychologiczne i społeczne w przestrzeni publicznej

	Trudności szkolne	Problemy rodzinne	Problemy w grupie	Problemy z używkami	Trudności natury psychologicznej
Tak	108	76	71	88	94
Nie	18	16	49	32	21

❖ ¹ <<http://www.dzieciulicy.ngo.pl/x/18206>> (17.11.2007)
² <http://www.bip.krakow.pl/?sub_dok_id=14403> (17.11.2007); zob. także <http://www.mpppm.pl/> (18.11.2007)

Ponad $\frac{3}{4}$ spotykanych młodych osób stanowili chłopcy. Przestrzeń publiczna oznaczająca również ostatnie piętra klatek schodowych, ślepe korytarze w blokach, skwery, parki znajdowała się zdecydowanie pod ich kontrolą i rzadko pojawiały się w niej grupy złożone z samych dziewcząt. Najczęściej przebywały one w towarzystwie chłopców. Obserwowane było przywiązanie do swojego miejsca zamieszkania. Grupa badana nie była „dziećmi ulicy” w rozumieniu osób żyjących na ulicy, ale traktujących ją jako centrum życiowe, w ramach którego zajmuje się zdecydowaną większością ważnych dla siebie spraw. Dom pełnił funkcję miejsca, w którym przebywa się po to, żeby zjeść posiłek, wyspać się, skorzystać ze sprzętu komputerowego. Na ulicy zaś zaspokajane były potrzeby emocjonalne, towarzyskie, afiliacyjne tych młodych ludzi. W środowisku otwartym nawiązywali oni nowe znajomości, wymieniali się potrzebnymi informacjami, mieli możliwość wyboru miejsca, w którym się przebywa, co wiąże się także z zajmowaniem przestrzeni niewidocznej, zakrytej dla innych. Nie zawsze służyło to realizacji celów uznawanych za antyspołeczne. Często było związane z poszukiwaniem własnej, prywatnej przestrzeni, nawet, jeśli wiązało się z faktem, że była ona zajmowana przez kilku czy kilkunastoosobową grupę, która w zamkniętym obszarze osiedla ma ograniczone możliwości spędzania wolnego czasu. W związku z tą sytuacją grupy były najczęściej znane mieszkańcom i traktowane, jako „zło konieczne, którym ktoś powinien się zająć”.

Problemy rodzinne dotyczące diagnozowanej grupy wiązały się z bezrobociem któregoś z rodziców/ opiekunów prawnych lub obojga z nich, nadużywaniem alkoholu w rodzinie, problemami finansowymi, wielodzietnością i związanym z tym brakiem miejsca w mieszkaniu.

Problemy związane z wypełnianiem obowiązku szkolnego miało osiem na dziesięć diagnozowanych osób. Przez trudności szkolne rozumiano wagarowanie, trudności w nauce poszczególnych przedmiotów, powtarzanie klasy, zachowania agresywne (agresja werbalna, jak i niewerbalna) lub bierno-agresywne (zwlekkanie/ ociąganie się, zapomnianie o powierzonych zadaniach i obowiązkach, spóźnianie się) wobec rówieśników w szkole i/ lub wobec nauczycieli. Najczęściej pojawiającą się postawą jest niechęć do nauki i przebywania w budynku szkolnym, gdzie obowiązują określone zasady, do których uczniowie muszą się stosować.

Zaobserwowano również problemy natury psychologicznej, jak występowanie zachowań agresywnych w postaci werbalnej czy fizycznej, niskie poczucie własnej wartości (niska samoocena), trudności w radzeniu sobie z własnymi stanami emocjonalnymi, poszukiwanie stymulacji w zachowaniach ryzykownych, reagowanie agresją lub wycofaniem w sytuacjach stresowych.

Dwie trzecie diagnozowanych młodych osób miało/ ma kontakt (sporadyczny lub stały) z użytkownikami typu: alkohol, nikotyna, narkotyki (zwykle tzw. miękkie). Najczęściej wykorzystywane substancje psychoaktywne to papierosy, część osób pali od paru lat. Substancje psychoaktywne wywołują również duże zainteresowanie ze względu na konsekwencje, które niesie ze sobą ich używanie, zarówno „pozytywne”, jak i negatywne. Wiedza na ten temat jest w środowisku młodzieży spora, choć często zdominowana przez stereotypy.

Wśród form spędzania czasu wolnego najpopularniejsza jest aktywność sportowa. Do gry w piłkę nożną wykorzystywane są boiska przyszkolne oraz dzikie, w miarę płaskie tereny.

Piłka nożna wiodzie prym wśród dyscyplin sportowych, sporadycznie zauważyć można osoby grające w siatkówkę, w badmintona czy tenisa stołowego. Popularną formą jest spędzanie czasu wolnego w przestrzeni publicznej, na osiedlu, bez wyraźnego celu: przesiadywanie ze znajomymi, spacerowanie bez sprecyzowanego celu lub towarzyszenie znajomym. Forma ta wyróżnia się brakiem opieki lub małym zainteresowaniem ze strony rodziców/ opiekunów. Rozmówcy wymieniali także komputer, jako ważny element wypełniający ich czas wolny. Poza tym w pojedynczych przypadkach wyróżniano takie formy spędzania wolnego czasu, jak oglądanie telewizji, korzystanie z siłowni, muzyka (w szczególności hip-hop).

Cel główny programu:

Wzrost zdolności młodzieży pochodzącej ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystającej z przestrzeni publicznej dzielnic IV, XI, XII, XVI, XVII do podejmowania ról społecznych i zawodowych charakterystycznych dla wieku.

Cele szczegółowe na rok 2008:

1. Aktywna integracja młodzieży pochodzącej ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym korzystającej z przestrzeni publicznej 7 osiedli Krakowa: Piaski, Kurdwanów, Wola Duchacka, Rżąka, Kozłówek, Prokocim, Bieżanów w 2008r. (Dzielnice XI i XII).
2. Podniesienie kluczowych kompetencji społecznych młodzieży warunkujących prawidłowe pełnienie podstawowych ról społecznych i niezbędnych na rynku pracy.

Metodologia pracy

Streetwork

W dosłownym tłumaczeniu „Streetwork” oznacza pracę na ulicy, pracę uliczną oraz specyficzną metodę dotarcia do grupy docelowej³. Jak pisze Agnieszka Walendziak, streetwork stanowi formę pracy socjalnej, której wyróżnikiem jest to, że działania socjalne realizowane są poza miejscem funkcjonowania tradycyjnych instytucji pomocowych. Streetworkerzy docierają do swoich podopiecznych w miejscach, w których przebywają oni najczęściej. Są to w większości: dworce kolejowe, place publiczne, parki, salony gier, dyskoteki, bary, restauracje, (...). Niechęć do kontaktu grupy docelowej z instytucjami - zdaniem autorki - wynika ze złych wcześniejszych doświadczeń, życia na tzw. „marginesie” życia społecznego, konfliktów z wymiarem sprawiedliwości, bezdomności czy chociażby takiego faktu, jak bycie nieletnim⁴.

Wyróżnikiem metody streetwork jest również długofalowość pracy, co oznacza bliżej niesprecyzowaną przyszłość, w której zauważalne/ mierzalne będą efekty oddziaływań

❖ _____
³ Zamiennie używa się słowa *outreach* : *reach* – docierać, *out* - na zewnątrz.

⁴ Walendziak A., Streetwork jako metoda pracy socjalnej, [w:] Streetworking – teoria i praktyka, pod red. E. Bielecka, Wydawnictwo WEMA, Warszawa 2005, s. 35

(oznacza to, iż np. zmiana świadomości, podejścia do świata czy radzenia sobie z własnymi emocjami jest zmianą jakościową, którą trudno zmierzyć). Wydaje się, że takim wskaźnikiem może być w przypadku grupy młodzieży wynik, z jakim ukończą oni edukację i jak odnajdą się na rynku pracy.

Istotną rolę w pracy tą metodą odgrywa indywidualny kontakt – rozmowa, wsparcie i poradnictwo poszczególnych członków grupy docelowej. Ten typ edukacji "face to face" jest najistotniejszy w ramach projektu, stanowiąc podstawę do innych działań. Aby zapobiec stygmatyzacji i wykluczeniu swych podopiecznych streetworkerzy posługują się także metodą pracy w społeczności, zwracając się z ofertą do całych grup, do otoczenia grupy docelowej, co służy wytworzeniu i podtrzymaniu więzi z ich członkami.

Kolejną formą świadczenia pracy socjalnej w środowisku ulicznym jest streetwork oparty na ofertach pomocy, który przyjmuje postać konkretnych programów pomocy: profilaktycznych, edukacyjnych, uwzględniających potrzeby grupy docelowej.

Ostatnią z form jest streetwork ukierunkowany na liderów grupowych (multiplikatorów). Jego charakterystyczną cechą jest to, że pracownik uliczny angażuje się w pomoc liderom grupowym w tworzeniu i wspieraniu inicjatyw samopomocy. Często opiera się na tzw. „efekcie lawinowym”⁵.

Wybór konkretnej formy streetworkingu uzależniony jest od potrzeb, charakteru i możliwości beneficjenta ostatecznego. W pracy z młodzieżą marginalizowaną, która w dużym stopniu przejawia zachowania destrukcyjne oraz ryzykowne, stosuje się metodę pracy indywidualnej. Z kolei oferty pomocy i pracę w grupie kieruje się do tej części młodzieży, która żyje w prawidłowo funkcjonującej społeczności, jednakże wykazuje duże trudności z przystosowaniem się do stawianych wymagań⁶.

Ocena zasobów niezbędnych do uzyskania założonych celów

MOPS w Krakowie posiada doświadczenie w pracy z młodzieżą metodą streetworking, w ramach, której realizował działania w projekcie „Streetwork – skuteczny kontakt z klientem”, realizowany w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, w latach 2006-2008. W ramach projektu utworzono 3 zespoły, w tym 2 pracujące z młodzieżą i 1 z osobami bezdomnymi. Zorganizowano 2 terenowe punkty konsultacyjne dla beneficjentów projektu.

Organizacja pracy w Programie w roku 2008

W ramach realizowanego projektu utworzone zostały 3 zespoły streetworkerów pracujące w środowisku młodzieży. W skład zespołów wchodzi pracownicy socjalni, wśród których znajdują się m.in. psychologowie i pedagodzy. Praca socjalna będzie realizowana na terenie wybranych krakowskich osiedli: Kurdwanowa, Bieżanowa, Piasków Nowych, Rząki, Prokocimia, Kozłówka oraz Woli Duchackiej. Zespoły streetworkerów współpracujące

❖ _____
⁵ Pod. za Dec J., Streetworking, czyli praca z dziećmi ulicy, [w:] Psychologia w szkole, nr 4, 2005, s. 102; Zob. więcej <<http://www.portal.engo.pl/x/66288>> (16.10.2007)

⁶ Dec J., Streetwork..., s. 102

z młodzieżą kładą bardzo duży nacisk na wspieranie aktywności swoich podopiecznych. Dlatego podejmowane są działania mające na celu motywowanie młodzieży do efektywnego zagospodarowania wolnego czasu, który do tej pory spędzali głównie „na ulicy”. Zorganizowane zostaną zajęcia (warsztaty, szkolenia, spotkania z doradcą zawodowym) oraz interwencje kryzysowe i praca terapeutyczna. W realizacji zostaną wykorzystane instrumenty aktywnej integracji takie jak:

a) instrumenty aktywizacji zawodowej: usługi doradcy zawodowego,

b) instrumenty aktywizacji edukacyjnej: zajęcia w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych umożliwiających aktywizację zawodową (warsztaty rozwiązywania sytuacji trudnych, warsztaty dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji w pracy, dotyczące zachowań ryzykownych, warsztaty pierwszej pomocy, warsztaty fotograficzne oraz dotyczące kompetencji interpersonalnych)

c) instrumenty aktywizacji zdrowotnej: skierowanie i sfinansowanie badań profilaktycznych lub specjalistycznych w związku z możliwością podjęcia zatrudnienia oraz skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej dla rodzin lub osób,

d) instrumenty aktywizacji społecznej: organizowanie i finansowanie w ośrodkach dziennego wsparcia, świetlicach i klubach, organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną, organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych oraz organizacja i finansowanie poradnictwa indywidualnego i grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych umożliwiających powrót do życia społecznego.

Główną formą pracy streetworkerów będzie nawiązywanie kontaktów z młodzieżą na terenie wytypowanych dzielnic, diagnoza sytuacji i problemów młodych ludzi oraz dobór odpowiednich form dalszej pracy. Streetworkerzy będą prowadzić działania w terenie według następującego harmonogramu (tabela nr 2), który może ulegać modyfikacji w trakcie trwania programu zgodnie z potrzebami wynikającymi z pracy z beneficjentami ostatecznymi:

Harmonogram działań PAL na rok 2008

Działanie I – Streetworking.

Realizowanie pracy metodą streetwork w sposób ciągły, przez cały okres trwania projektu – czerwiec-grudzień 2008 r.

Działanie II – Rekrutacja beneficjentów ostatecznych do projektu.

Pierwszym etapem będzie nawiązanie kontaktu z młodzieżą w wieku 15 -25 lat pochodzącą ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przeprowadzenie rozpoznania sytuacji młodych ludzi z wykorzystaniem ankiety weryfikującej fakt spełniania założeń programu. Przedstawienie oferty programu i propozycji udziału w zajęciach tym osobom, które wpisują się w wytyczne dotyczące grup docelowych. Realizacja czerwiec –listopad 2008

Działanie III – Praca z beneficjentem ostatecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji edukacyjnej - zajęć podnoszących kluczowe kompetencje o charakterze zawodowym, zajęć zawodowych w ramach kształcenia ustawicznego.

Przewidziano 5 rodzajów warsztatów, w tym: warsztaty rozwiązywania sytuacji trudnych, zachowania ryzykowne, pierwsza pomoc, fotograficzne. Planuje się również uczestnictwo beneficjentów w kursach zawodowych. Realizacja nastąpi w okresie wrzesień - grudzień 2008 r.

Działanie V – Praca z beneficjentem ostatecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji zdrowotnej – Skierowanie na specjalistyczne badania zdrowotne.

Osoby, które w wyniku oddziaływań przewidzianych w programie będą przygotowywały się do podjęcia zatrudnienia, którego niezbędnym warunkiem będzie posiadanie odpowiednich badań lekarskich będą kierowane na specjalistyczne badania zdrowotne. Realizację działania przewidziano na wrzesień-listopad 2008r.

Działanie VI – Praca z beneficjentem ostatecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej – realizacja treningów kompetencji i umiejętności społecznych.

Podniesienie kompetencji i umiejętności społecznych zaplanowano z wykorzystaniem takich form pracy jak: treningi kompetencji i umiejętności grupowych, społecznych; warsztaty rozwijające kompetencje interpersonalne oraz poradnictwo specjalistyczne dla beneficjenta i jego otoczenia realizowane w okresie sierpień- grudzień 2008 r.

Działanie VI – Praca z beneficjentem ostatecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji zawodowej – doradca zawodowy

W zakresie aktywizacji zawodowej przewidziano usługi doradcy zawodowego zgodnie ze zdefiniowanymi potrzebami beneficjentów realizowane w okresie wrzesień-grudzień 2008 r.

Zakładane rezultaty 2008 r.:

1. podjęcie i utrzymanie przez uczestników projektu kontaktu ze streetworkerami
2. objęcie rekrutacją do projektu grupy 250 potencjalnych beneficjentów, z której zostanie wyłonionych 70 beneficjentów ostatecznych.

3. uczestnictwo 70 beneficjentów ostatecznych w warsztatach, kursach, grupach wsparcia i innych formach aktywności.
4. wzrost szans zawodowych na rynku pracy młodzieży w wieku 15-25 lat pochodzącej ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym weryfikowane poprzez zaświadczenia o ukończeniu zajęć podnoszących kluczowe kompetencje na rynku pracy,
5. wzrost motywacji i aspiracji zawodowych weryfikowany badaniem ex-ante i ex-post,
6. wzrost poziomu korzystania z systemu edukacji (zmniejszenie liczby godzin opuszczonych w szkole, pozytywne oceny z przedmiotów szkolnych) .
7. zwiększenie zaufania uczestników projektu we własne siły weryfikowany badaniem ex-ante i ex-post;
8. podniesienie poziomu samooceny w grupie uczestników projektu

Monitoring i ocena programu:

Monitorowanie projektów realizowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej odbywać się będzie systematycznie w trakcie trwania projektu na potrzeby zarządzania projektem oraz podejmowania decyzji. Celem bieżącego monitoringu będzie:

- pomiar osiąganego postępu w projekcie i porównywanie go z założonym planem
- wskazanie na ewentualną potrzebę podjęcia działań korygujących
- pomiar osiąganego postępu w projekcie i porównanie go z założonym planem

Na koniec okresu programowania zostanie dokonane podsumowanie i ocena efektywności Programu Aktywności Lokalnej w postaci raportu końcowego opracowanego przez zespół realizatorów programu w oparciu o przeprowadzone badania ewaluacyjne i raport z ewaluacji.

Harmonogramy na lata 2009 i 2010 zostaną uzupełnione na podstawie zaakceptowanych wniosków o dofinansowanie realizacji projektu na rok 2009 i 2010.